

Kalendarium historyczne wsi Laskowa

1402

- 1402 – pierwsze pisane wzmianki o osadach, będących obecnie osiedlami wchodzącymi w skład wsi.

1420

- 1420 – odsprzedaż części ziem protościa rodzie Laskowskich przez Klemensa z Kędzierzyc

1420

- 1420-XVII wiek – własność Laskowskich

1688

- 1688 – wieś zostaje sprzedana za 70 tysięcy złotych polskich przez Ujejskiego i Ślepowrońskiego

1783

- 1783 – sekularyzacja majątku zakonu

1799

- 1799 – administrację przejął cyrkuł z Bochni.

styczeń
1945

- styczeń 1945 – według relacji Państwa Michałowskich: w dworze stacjonował i planował operację wyzwolenia Krakowa osobiście Iwan Koniew

1945

- 1945 – parcelacja i nacjonalizacja majątku dworskiego na mocy dekretu o reformie rolnej

1975 -
1998

- W latach 1975–1998 miejscowość należała do województwa nowosądeckiego.

1998

- od 1998 należy do województwa małopolskiego

*Autorka tekstu: Magdalena Karpel, klasa 8b
Autorka fotografii: Małgorzata Dominik, klasa IIIB G*

Historical calendar of the village of Laskowa

1402

- 1402 - the first written mention of settlements, which are currently settlements that are part of the village.

1420

- 1420 - resale of part of the Laskowski family by Klemens from Kędzierzyc.

1420

- 1420-XVII century - property of the Laskowski family

1688

- 1688 - the village is sold for 70 thousand Polish zloty by Ujejski and Ślepowroński to the Cracow bishop Jan Małachowski, who hands it over to the Congregation of Missionary Priests Saint Vincent à Paulo from Cracow.

1783

- 1783 - cassation of the property of the monastery (Kasata Józefina) - the manor chapel itself operated periodically until 1908

1799

- 1799 - the administration takes over the 'cyrkuł' (name of the administrative division unit country) from Bochnia.

January
1945

- January 1945 - according to the statements of the Michałowski family: Ivan Koniew stationed in the manor and planned the operation to liberate Cracow personally.

1945

- 1945 - distribution and nationalization of court assets under the decree on land reform.

1975 -
1998

- 1975–1998 - the locality belongs to the Nowy Sącz voivodship.

1998

- 1998 - the village belongs to the Lesser Poland Voivodeship

*Translator: Kacper Rosiek, class 7a
Photographer: Kinga Plawecka, class 5b*

Beaver - the symbol of the Polish rivers

At the night time it builds dams, cuts trees and digs dens. By using sticks and mud, far from the riverbanks, it builds lodges in other words its houses with underwater entrance. The largest known so far beaver was about 1,4 m long (with it's tail) and weighed 30 kg!

In spring and summer time it feeds on reeds, shoots, sprouts and roots of water plants, and in winter tree's barks or just twigs. While nibbling trees it rubs off its stillgrowing incisors. It uses trees to build dams.

Beavers live mainly in Poland. They are inhabitants of rivers and water tanks. They live in Laskowa as well. We can meet them also in nearby villages like Krosna, Żmiąca or Kamionka Mała.

Autorka: Dagmara Kuchta, klasa 7b

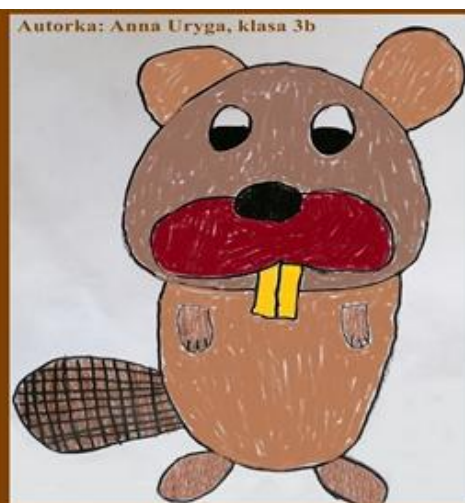
Autor: Wojciech Jelonek, klasa 1b

Autorka: Emilia Ficow, klasa 3b

Autorka: Ola Sajdak, klasa 3b

Autorka: Anna Uryga, klasa 3b

Autor: Kuba Pajor, klasa 1a

Bóbr - wodny inżynier, doskonały pływak, symbol polskich rzek.

Nocą buduje tamy, ścina drzewa i kopie nory. Z gałęzi i błota, z dala od brzegu rzeki buduje żeremia, czyli swoje domostwa, do których wejście znajduje się pod wodą. Największy znany dotychczas bóbr miał 1,4 m długości z ogonem, a ważył około 30 kg.

W okresie wiosenno - letnim żywi się trzcina, kielkami, pędami oraz korzeniami roślin wodnych, a zimą - korą drzew lub gałązkami.

Przy podgryzaniu drzew ścina stale rosnące siekacze. Drzewa służą mu do budowania tam.

Zamieszkuje głównie Polskę. Bobry są mieszkańcami rzeki i zbiorników wodnych. Spotkać je można w Laskowej i sąsiednich miejscowościach np. Żmiącej, Krosnej, Kamionce Malej.

Autorka tekstu i tłumaczenia: Joanna Bielecka, klasa 7a

Dziobak – symbol australijskich rzek, najdziwniejszy ssak świata.

Żyje tylko w Australii, od Queenslandu po Tasmanię.

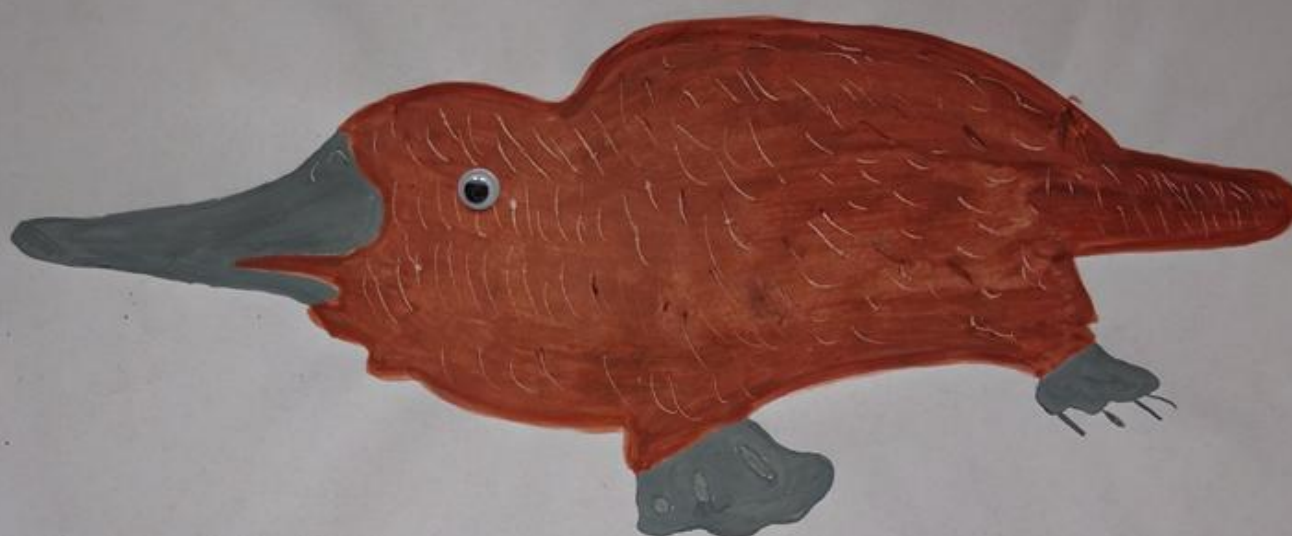
Jego wygląd wielu szokuje bowiem jest dziwnym połączeniem kaczki, wydry i bobra. Dziobaki kształt swój przyjęły około 280 mln lat temu.

Naukowcy podkreślają się, że dziobak to gatunek pośredni pomiędzy jaszczurkami a ssakami. Między innymi dlatego, że składa jaja, a mleko wydaje potomstwu nie przez brodawki, a płaty skórne.

Kocha wodę. Najczęściej zanurza się celem uzyskania pokarmu, ale zdobycz zjada na lądzie wynosząc go spod wody w torbach policzkowych. Żywi się larwami owadów, słodkowodnymi krewetkami, ślimakami, małżami, pierścienicami. Ofiary wyszukuje dotykiem i przy pomocy receptorów prądów elektrycznych. Bardzo dobrze pływa. Jego czas nurkowania może trwać do 40 minut. Jest aktywny nocą.

Jad dziobaka jest niebezpieczną toksyną, na którą składa się aż 250 związków chemicznych. Co ciekawe, toksyna jest wytwarzana tylko przez samców.

Codziennie spożywa ilość pokarmu stanowiącą przynajmniej 20% masy jego ciała. Żyje 15 lat.

Autorka: Dagmara Kuchta, klasa 7b

Autor: Wojciech Jelonek, klasa 1b

Autor: Kuba Pajor, klasa 1a

Autorka: Ola Sajdak, klasa 3b

Platypus - the symbol of the Australian rivers

Poznajmy kraje anglojęzyczne

COMMONWEALTH OF AUSTRALIA is the official name for **AUSTRALIA**.

The capital of Australia is Canberra. Other big cities in Australia are Sydney, Melbourne, Brisbane, Perth and Adelaide.

English is the official language of this country.

The country is divided into six states:

- Southern Australia
- Western Australia
- New South Wales
- Queensland
- Victoria
- Tasmania

Związek Australijski to oficjalna nazwa **AUSTRALII**.

Stolica Australii jest Canberra. Inne duże miasta to: Sydney, Melbourne, Brisbane, Perth and Adelaide.

Angielski jest językiem urzędowym.

Kraj ten podzielony jest na 6 stanów:

- Australia Południowa
- Australia Zachodnia
- Nowa Południowa Walia
- Queensland
- Victoria
- Tasmania

Poznajmy kraje anglojęzyczne

Australia has got fascinating geography because:

- it is the smallest continent of the seven continents,
- it is the only country in the world that is also a continent,
- it is surrounded by the Indian Ocean and the Pacific Ocean.
- in the north part of Australia there is a rainforest, in the central area there is a desert,
- the tallest mountain in Australia is Mount Kosciuszko - it is 2,228 meters high,
- there are many animal species that occur here and nowhere else in the world, such as the kangaroo, echidna, and koala.

Australia ma fascynującą geografiją ponieważ:

- to najmniejszy kontynent z siedmiu,
- to jedyny kraj na świecie, który jest kontynentem,
- jest otoczona przez Ocean Indyjski i Ocean Spokojny,
- w północnej części występują lasy tropikalne, a w centralnej części jest pustynia,
- najwyższą górą w Australii jest Góra Kościuszki, która ma 2228m n.p.m.
- występują tam gatunki zwierząt, których nie można spotkać w żadnym innym miejscu, np. kangur, kolczatka i koala

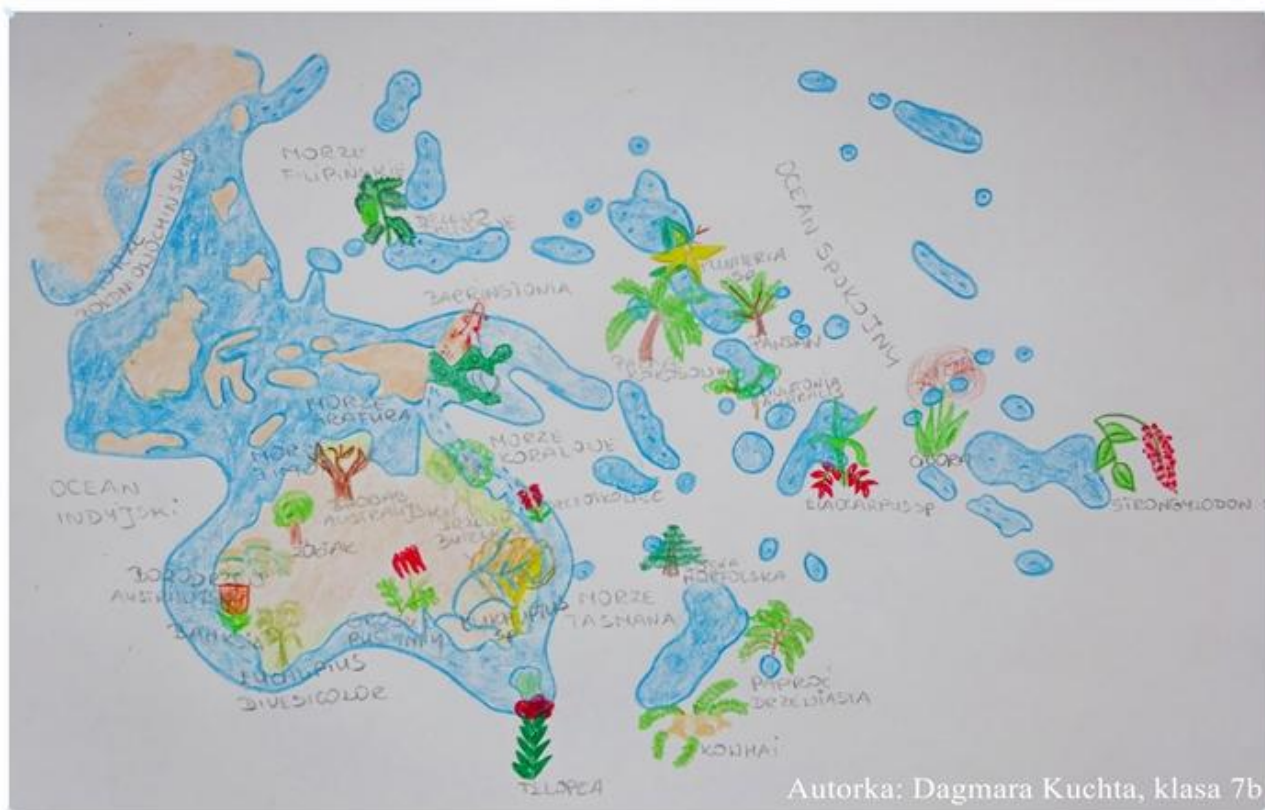
Poznajmy kraje anglojęzyczne

You must see in **Australia**:

- The world's largest reef system - the Great Barrier Reef, which is around 2600 kilometres long. Astronauts can see the Great Barrier Reef from space!!!

Będąc w **Australii** musisz koniecznie zobaczyć:

- Największą na świecie Wielką Rafę Koralową, która ma 2600 kilometrów. Astronaucci widzą ją nawet z kosmosu.

Autorka: Dagmara Kuchta, klasa 7b

- Uluru, or Ayers Rock is the famous rock, frequently visited by the tourists. It is the largest alone standing rock in the world. It was created over 600 million years ago and people believe that it is an Aboriginal sacred place. It is 876 m high, 3.6 km long and 2.4 km wide. Its circumference is 9.4km. You can't climb it! The rock is made of sandstone and it changes colour during the day, depending on how the sun shines on it.

- Uluru, inaczej Skała Ayers, jest często odwiedzana przez turystów ponieważ jest to największa na świecie samotna, pojedyncza skała. Uluru powstała ponad 600 milionów lat temu i wierzy się, że to święte miejsce Aborygenów. Skała ta ma 876 m wysokości, 3,6 km długości i jest szeroka na 2,4 km. Jej obwód to 9,4 km. Nie można się na nią wspinać. Skała jest z piaskowca i zmienia swoje barwy w zależności od tego jak pada na nią słońce.

Poznajmy kraje anglojęzyczne

The park is a home to 280 bird species, 68 mammals, 120 reptiles, 26 frog species, and over 300 fish species

- There are more than 500 national parks to visit in Australia e.g. Kakadu National Park
- Sydney - the largest populated city in Australia with its famous, iconic Opera House.

- W Australii jest ponad 500 parków narodowych np. Park Narodowy Kakadu.
- Sydney – najbardziej zaludniona metropolia w Australii, która kojarzy się nam z Sydney Opera House - głównym symbolem tego miasta.

Autorka tekstu i tłumaczenia: Julia Wrona, klasa 6b

Poznajmy kraje anglojęzyczne

But be careful! Australia is home to many of the deadliest species of animals on the planet. There are 36 species of poisonous spiders there. There are also 20 types of venomous snakes which attacks without warning and bites repeatedly, killing its victim in minutes.

The good thing is that the number of people who die from spider or snake bite is from 3 to 18 a year.

Bądź ostrożny! Australia to dom najbardziej śmiertelnych gatunków zwierząt na naszej planecie. Występuje tam 36 gatunków jadowitych pająków. Jest również około 20 rodzajów jadowitych węży, które atakują bez ostrzeżenia, kąsają kilkakrotnie i zabijają swoją ofiarę w ciągu kilku minut.

Pocieszające jest to, że liczba osób, które umierają z powodu ukąszenia pająka czy węża to zaledwie od 3 do 18 osób rocznie.

Rdzenni mieszkańcy Australii.

Aborygeni to lud, który przybył do Australii ok. 125 do 50 tys. lat temu prawdopodobnie z południowo-wschodniej Azji. Prowadzili głównie koczowniczy tryb życia. Ich podstawowym zajęciem było łowiectwo i zbieractwo, natomiast w mniejszym stopniu rybołówstwo.

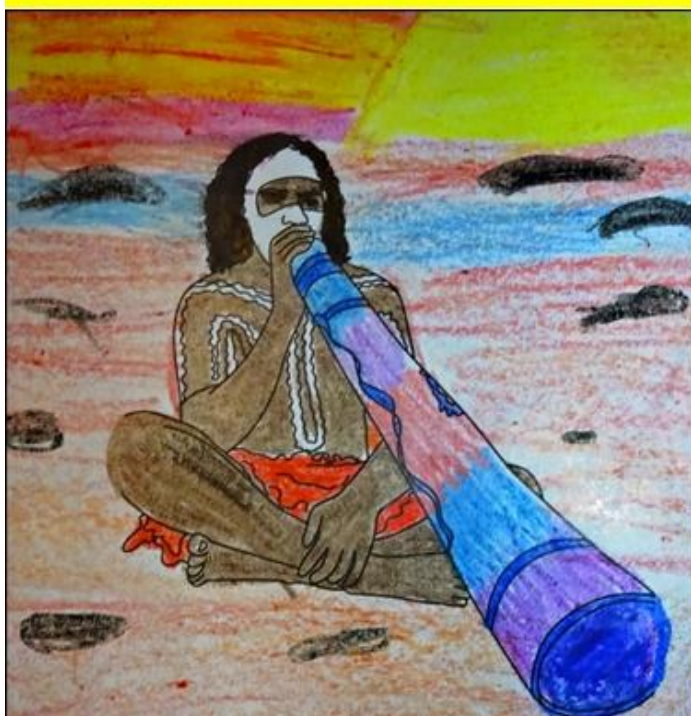
Aborygeni odznacali się ciemną karnacją (barwa od czekoladowej do czarnej) oraz kręconymi lub falistymi włosami w kolorze brązowym lub czarnym. Mieli podłużną głowę, szeroki nos i masywne zęby.

Nie mieli jednego języka, tylko różne w tym np. język migowy. W 1770 roku, gdy James Cook dotarł do Australii, istniało ok. 500 plemion aborygeńskich.

To plemię stworzyło jeden z najstarszych instrumentów - Didgeridoo.

Obecnie Aborygeni zamieszkują głównie słabo zaludnione i nieurodzajne obszary Australii Zachodniej, Queensland i Terytorium Północne.

Autor tekstu: Teodor Kożuch, klasa 7b

Kolorowała: Kamila Wójcik, klasa 1B

Kolorował: Kacper Stach, klasa 1B

Aborigines are people who came to Australia around 125 to 50 thousand years ago, probably from Southeast Asia. Aborigines were mainly nomads. Their main activities were hunting, gathering and to a small extent, fishing.

This tribe created one of the oldest instruments Didgeridoo.

They did not have one language, they spoke different languages, including sign language. They had dark complexion (chocolate to black), curly or wavy, and brown or black hair, long head, wide nose, massive teeth. In 1770, when James Cook arrived in Australia, there were about 500 Aboriginal tribes.

Currently, Aborigines live mainly in sparsely populated and barren areas of Western Australia, Queensland and the Northern Territory.

Translator: Teodor Kożuch, class 7b

Autor: Stanisław Bukowiec, klasa 4B

Autorka: Milena Gawron, klasa 4B

Autorka: Zosia Sieja, klasa 4B

Autor: Michał Dudek, klasa 4B

Autor: Marcin Bieda, klasa 4B

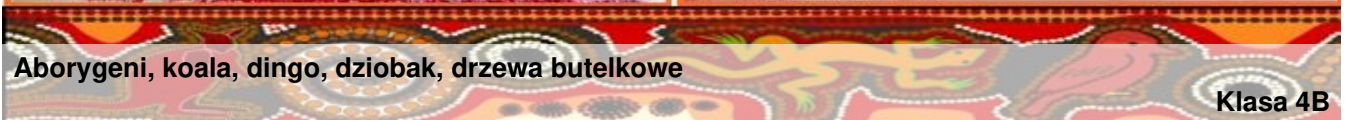
Autor: Jakub Pławęcki, klasa 4B

Autorka: Julia Jędrzejek, klasa 4B

Autor: Filip Mamak, klasa 4B

Australia stanowi osobne państwo roślinne (**Australis**) o niepowtarzalnej florze, z dużą liczbą endemitów tzn. okazów unikatowych, charakterystycznych dla danego miejsca, występujących na ograniczonym obszarze, niestwierdzanych poza nim naturalnie. W Australii jest np. 750 gatunków eukaliptusów i 450 gatunków akacji.

Przedstawiamy kilka roślin australijskich.

Akacja złota (*Acacia baileyana* or *Cootamundra wattle*)

Chcesz sprawdzić, jak pachnie Australia?

Powąchaj jakiegokolwiek perfumy i wyczuj aromat jednej z najsilniej pachnących roślin na świecie – kwiatu akacji złotej! Kraina kangurów i misiów koala tak pokochała tę kwitnącą na żółto roślinę, że w 1988 roku, w 200. rocznicę brytyjskiej kolonizacji tego lądu, akację złotą oficjalnie ogłoszono rośliną narodową. Symboliczna gałązka akacji znajduje się też w herbie kraju. W 1992 roku ustalono, że co roku w dniu 1. września obchodzony będzie Narodowy Dzień Akacji.

Autor: Marcin Mierek, klasa 6b

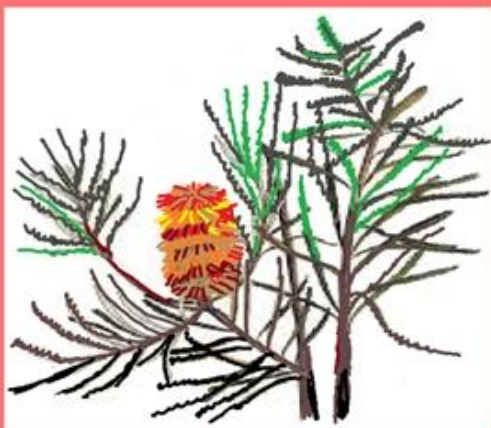
Lilia Wschodnia Królowa 'Shelby' (*Lilium michiganense* 'Shelby')

Królowa orchidei - Sheba - rośnie tylko w południowej części WA, od zakresu Stirlinga na wschód do Esperanc.

Aromatyczne lilie zakwitną na przełomie maja i czerwca w niskich wrzosach. Liście mają tak samo piękne, jak duże różowo-biało-fioletowe kwiaty. Z tych dzikich ostępów trafiła do najsłynniejszych ogrodów świata i wciąż zachwyca ogrodników.

Autor tekstu: Mateusz Zelek, klasa 6b

Banksia Hookera (Hooker's banksia)

Banksia to krzew o wysokości 3 metrów i średnicy 3-4 metrów. Ma gładką korę. Na końcu każdej gałązki pojawiają się stłoczone wąskie liście. Kwiatostany wyrastają na końcach gałązek, pojawiają się od końca kwietnia do października. Mają 9–10 centymetrów. Każdy kwiatostan zawiera około 1000 pojedynczych małych kwiatów. Kwiaty pozostają na starzejących się kolcach.

Banksia rośnie na głębokim białym lub żółtym piasku. Rośliny mogą żyć nawet do 40 lat, choć na ogół giną w ogniu pożarów, który sprzyja uwalnianiu się ich nasion.

Autorka tekstu: Ania Adamczyk, klasa 6b

Eukaliptus. (Eucalyptus)

To rodzaj drzew i krzewów należący do rodziny mirtowatych. Należy do niego ok. 600 gatunków pochodzących z Australii, Nowej Gwinei i południowo-wschodniej Indonezji skamieniałości odkryte w Argentynie dowodzą, że w eocenie przedstawiciele rodzaju występowały również w Ameryce Południowej. W Australii tworzą wiecznie zielone lasy lub zarośla (skrub).

Autorka: Małgorzata Kita, klasa 6b

Baobab australijski (Adansonia gregorii)

Jest – jak na drzewo - mały, rzadko wyższy niż 10 metrów. Ma nieregularnie ukształtowany, gruby pień przypominający kształtem butlę lub wazon i dlatego często nazywa się go drzewem butelkowym. Na dodatek ma niewielką, nieregularną koronę i robi wrażenie wiecznie rozczochranego.

Jego występowanie jest ograniczone do północno-zachodniej Australii.

Autor: Oskar Puch, klasa 6b

Our Poems

White snowflakes are falling from the sky,
all countries covered in snow.

All fields,
all forests covered in snow,
sign of the times.

Snow is falling,
frozen trees
snow breeze
oh, so pretty but not for long
it will all be over soon.

Spring is coming,
it shows everywhere.
We will say our goodbyes to winter,
on the sled or not,
we will have a lot of fun.

KAZIK MUZYCZNY • JULKA POLKA

- Najlepszy – według ciebie – utwór australijski?

- Moim zdaniem najlepszym utworem australijskim jest piosenka „We Will Rise” Jordana Anthony’ego, który miał swoją premierę 7 października 2019 a usłyszał ją cały świat dzięki wystąpieniu Jordana jako przedstawiciela Australii w Junior Eurovision 2019 w gliwickiej sali koncertowej Silesia.

- Jaki to rodzaj muzyki?

- Mieszanka rocku o popu.

- Dlaczego ten utwór ci się spodobał?

- Piosenka spodobała mi się, ponieważ mówi o tym, żeby nie bać się kochać i nie walczyć z uczuciem, gdyż jest to zwyczajne i ludzkie, a my jesteśmy właśnie tylko ludźmi. Świetności piosence dodaje także teledysk.

Moim ulubionym fragmentem są wzywające to walki słowa:

Don't give up

We will not back down

We will stand up proud

Nie poddawaj się

Nie wrócimy na dno

Powstaniemy dumnie

Don't lose heart

Even in the pain

You gotta try again

Nie trać serca

Nawet w bólu

Musisz spróbować jeszcze raz

- Komu poleciałabyś ten utwór? Dlaczego?

- Myślę, że ta piosenka spodoba się każdemu, ponieważ ma przyjemną, spokojną i wpadającą w ucho melodię

oraz chwytliwy tekst, dzięki czemu zostaje w pamięci każdego kto jej słucha.